

QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING

Rottekade-Vlietkade

Ref.: 1601310A35-R19-1111
5 december 2019

**Hoogheemraadschap van Schieland en de
Krimpenerwaard**

Contactpersoon Michel Bouwman
Adres Postbus 4059
3006 AB Rotterdam

RPS advies- en ingenieursbureau bv

Auteur Dhr. J. Willemsen
Projectleider Mw. L. Meeuwissen
Gecontroleerd door Mw. S. Tummers
Projectreferentie 1601310A35-R19-1111
Versie Concept

Handtekening

Akkoord Lotte Meeuwissen
Projectleider

Handtekening

Akkoord Sanne Tummers
Adviseur Ecologie

Dit rapport is vertrouwelijk. Geen enkel deel van dit rapport mag aan derden openbaar worden gemaakt zonder schriftelijke toestemming van RPS advies- en ingenieursbureau bv of van de opdrachtgever. Alleen aan het originele complete rapport kunnen rechten worden ontleend. Dit rapport mag UITSLUITEND in zijn geheel worden gereproduceerd.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doel van het onderzoek	5
1.3	Onderzoeksvragen	6
1.4	Leeswijzer	6
2	PROJECTOMSCHRIJVING	7
2.1	Projectgebied	7
2.2	Werkzaamheden en planning	9
2.2.1	Werkzaamheden	9
2.2.2	Planning	9
3	WERKWIJZE QUICKSCAN	10
3.1	Bureaustudie	10
3.2	Veldbezoek	10
3.3	Effectanalyse voorgenomen ingreep	11
3.4	Maatregelen	11
4	AANWEZIGE EN TE VERWACHTEN SOORTEN	12
4.1	Vaatplanten	12
4.2	Mossen en korstmossen	12
4.3	Grondgebonden zoogdieren	13
4.4	Vleermuizen	13
4.5	Vogels	14
4.5.1	Vogelsoorten met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaats	14
4.5.2	Broedvogels	15
4.6	Reptielen	16
4.7	Amfibieën	16
4.8	Vissen	17
4.9	Ongewervelde diersoorten	18
5	EFFECTANALYSE	19
5.1	Grondgebonden zoogdieren	19
5.2	Vleermuizen	19
5.3	Vogels	19
5.4	Ringslang	20
5.5	Amfibieën	20
5.6	Vissen	21
5.7	Conclusie effectanalyse	21
6	VOORZORGSMATREGELEN	23
6.1	Zorgplicht	23
6.2	Ringslang	23
6.3	Broedvogels	24
6.4	Rugstreeppad	24
7	CONCLUSIE EN VERVOLGONDERZOEK	25
7.1	Conclusies	25
7.2	Vervolgonderzoek	25

8	BRONNEN	26
---	---------------	----

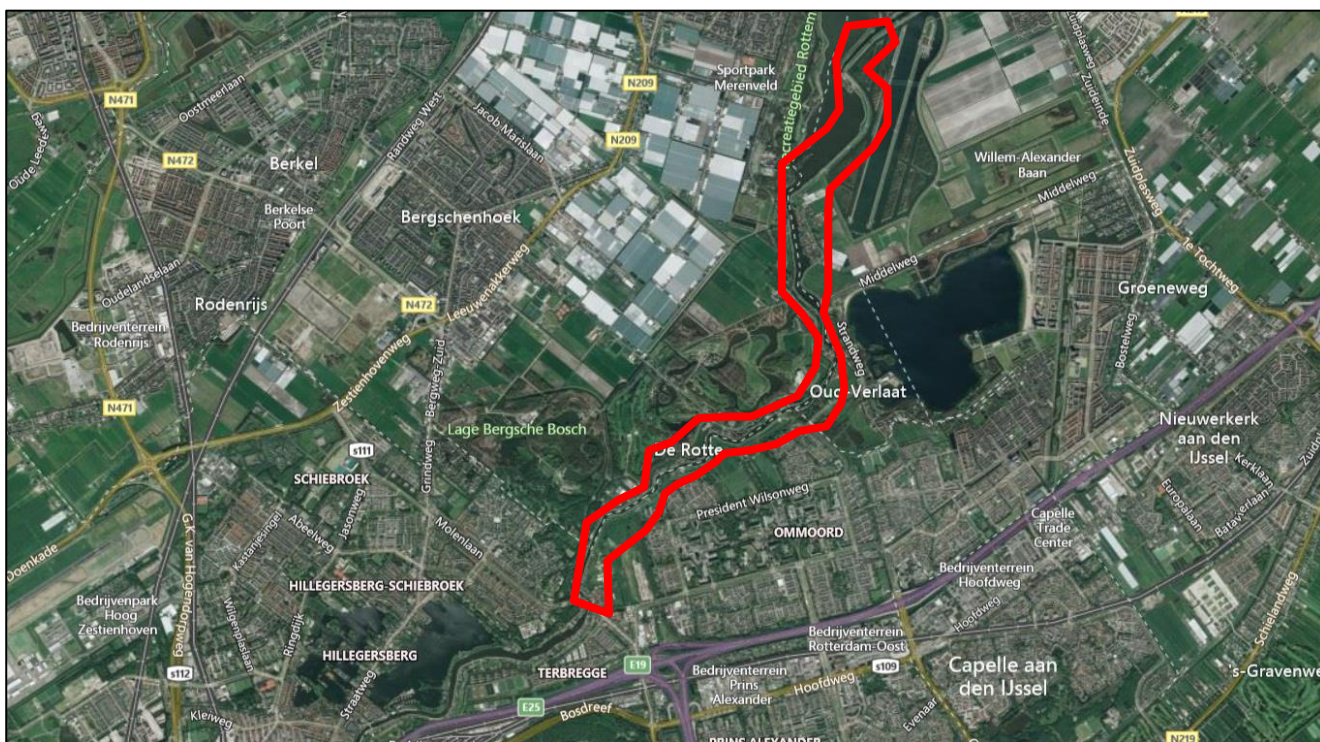
BIJLAGEN

1. Natuurwetgeving
2. Foto's projectgebied

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard is voornemens om verschillende werkzaamheden aan de kade van de Rotte, ten noorden van Rotterdam (zie figuur 1.1) uit te voeren. Deze werkzaamheden hebben betrekking op het aanbrengen van grond op het binnentalud, verbetering van de kade langs de rivier, watercompensatie en verschillende andere kleine en grote ingrepen. De kleine en grote overige ingrepen zijn nog niet bekend, maar hebben te maken met watercompensatie en waterberging. Verder worden nog andere werkzaamheden uitgevoerd in en aan de Rotte.

figuur 1.1: projectgebied (rode lijnen). Bron: Bing Map.

RPS is gevraagd een quickscan uit te voeren om te onderzoeken welke beschermde flora en fauna voorkomen binnen het projectgebied.

Bij alle ruimtelijke ingrepen moet worden getoetst of er sprake is van strijdigheid met de Wet natuurbescherming (bijlage 1). Voor het onderhavige project is daarom een quickscan uitgevoerd. De quickscan is gericht op het onderdeel 'Soortenbescherming'.

1.2 Doel van het onderzoek

Het doel van de quickscan is inzicht te krijgen in de beschermde planten- en diersoorten die voorkomen of kunnen voorkomen binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden en wat de effecten zijn van de ingreep op deze soorten. De gegevens voortvloeiend uit de quickscan geven duidelijkheid of een aanvullend onderzoek en een daaruit volgende toetsing aan de Wet natuurbescherming (natuurtoets) noodzakelijk is.

1.3 Onderzoeksvragen

Het verbeteren van de kade langs de rivier, aanbrengen van grond langs het binnentalud en een gedeelte watercompensatie en -berging kan gevolgen hebben voor de ter plaatse voorkomende beschermde flora en fauna. Mogelijk worden daarbij verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden. De onderzoeksvragen zijn als volgt:

- Welke beschermde soorten zijn binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden aanwezig of op basis van de aanwezige biotopen niet uit te sluiten?
- Is aanvullend soortgericht onderzoek noodzakelijk om te kunnen vaststellen of beschermde soorten binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden aanwezig zijn? Zo ja, voor welke soorten?
- Welke effecten ondervinden de aanwezige en te verwachten beschermde soorten van de voorgenomen ruimtelijke ingreep, betreft het hier negatieve effecten die leiden tot overtreding van verbodsbepalingen?
- Welke voorzorgsmaatregelen moeten worden genomen om negatieve effecten te voorkomen en daarmee overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen?
- Welke maatregelen moeten worden genomen om negatieve effecten te mitigeren of te compenseren?
- Is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk?

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn de ligging van het projectgebied beschreven en de werkzaamheden die uitgevoerd worden. In hoofdstuk 3 is de onderzoeksmethode beschreven. In hoofdstuk 4 wordt de soortenanalyse beschreven van de soorten die verwacht worden en welke soorten er gevonden zijn tijdens de quickscan. In hoofdstuk 5 wordt de effectanalyse besproken, in hoofdstuk 6 worden voorzorgsmaatregelen beschreven die noodzakelijk zijn om de werkzaamheden goed te laten verlopen en tot slot hoofdstuk 7 waar de conclusies beschreven zijn en worden de mogelijke vervolgonderzoeken beschreven die uitgevoerd dienen te worden in het kader van de Wet natuurbescherming.

2 PROJECTOMSCHRIJVING

2.1 Projectgebied

Het projectgebied is gelegen in de gemeente Zuidplas in de provincie Zuid-Holland. Ten zuidoosten ligt Nieuwekerk aan den IJssel en ten zuidwesten ligt Rotterdam. Ten noorden liggen de dorpen en steden Bergschenhoek en Bleiswijk. Het projectgebied heeft een lengte van ongeveer 6 kilometer. Het projectgebied heeft de volgende Amersfoortcoördinaten: 95-441, 95-442, 96-442, 97-442, 97-443, 97-444 en 97-445.

In figuur 2.1 is de ligging van het projectgebied weergegeven in de topografische kaart en figuur 2.2 toont de luchtfoto van het gebied.

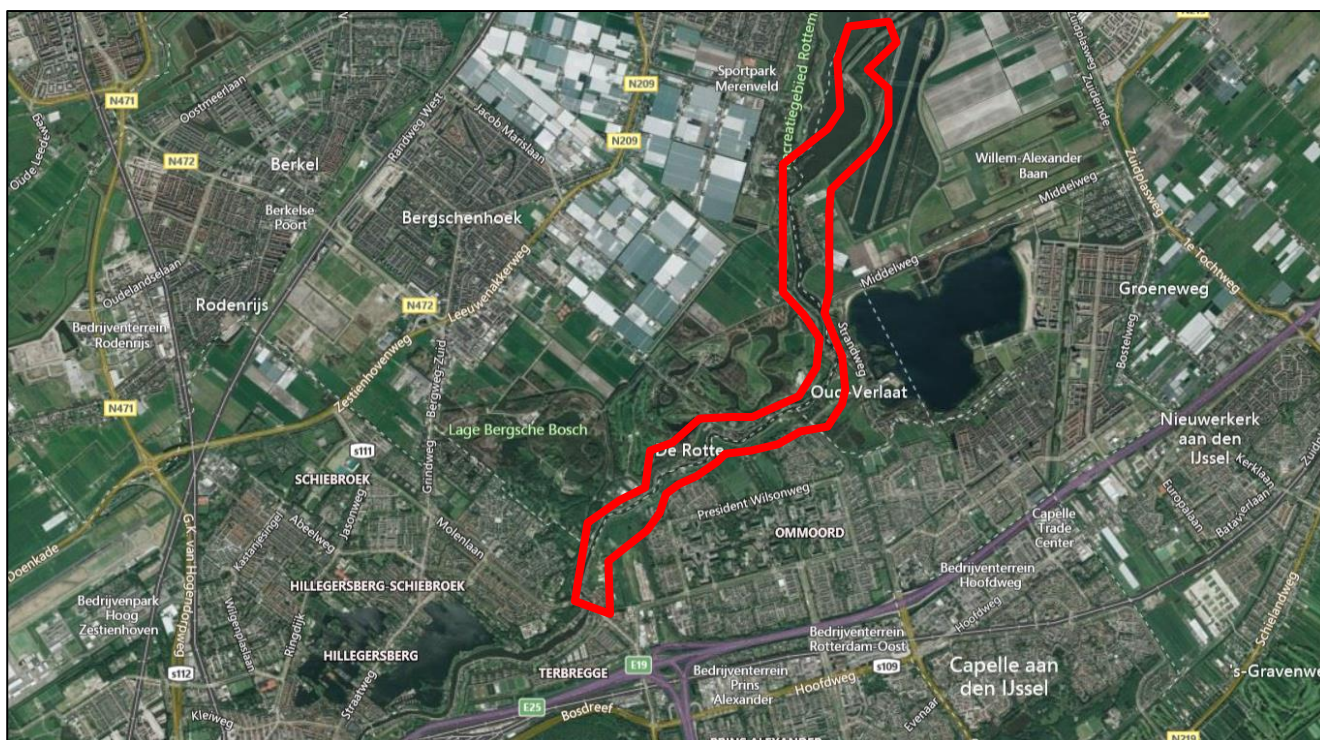

figuur 2.1: overzicht (topografische kaart) van het projectgebied (rood omlijnd) Bron: CC-BY Kadaster.

Het projectgebied is gelegen in een gebied met grote variëteit aan landschappen en gebieden. Overal langs het projectgebied zijn woningen, boerderijen en andere gebouwen aanwezig. Grote gebouwen zoals appartementen en flats zijn aanwezig in de grote steden Nieuwekerk aan den IJssel en Rotterdam. Verder zijn er weilanden aanwezig waar vee op graast. Er zijn ruigtes aanwezig, bosschages, enkele bossen en akkerlanden. De watergangen zijn verschillend in vorm en hebben zowel veel oeverbegroeiing als geen begroeiing langs de oevers.

Langs de Rotte staan verschillende huizen, bomen en zijn er velden met riet, lisdodde en andere kruiden aanwezig. Meerdere steigers en aanlegplaatsen zijn aanwezig voor boten en andere vaartuigen. De Rotte wordt alleen door plezierschepen en kleinere vaartuigen bevaren (waaronder kanoërs).

Ten westen ligt een openlucht skibaan en ten noorden ligt een groot plassengebied dat gebruikt kan worden voor recreatie, maar waar natuur ook tot ontwikkeling komt.

figuur 2.2: overzicht van het projectgebied (rode omlining). Bron: Bing Maps.

Afbeelding 2.1 toont een impressie van het projectgebied. De andere overzichtsfoto's zijn bijgevoegd in bijlage 2.

afbeelding 2.1: impressie van het projectgebied Rottekade-Vlietkade.

1 & 2) noordelijk gedeelte projectgebied 3) noordelijk gedeelte projectgebied met huizen langs het water.

afbeelding 2.2: impressie van het projectgebied Rottekade-Vlietkade.

1) weilanden en ruigtes langs projectgebied 2) bosschages in en langs projectgebied 3) Nessebos.

2.2 Werkzaamheden en planning

2.2.1 Werkzaamheden

Precieze werkzaamheden zijn ten tijde van het schrijven niet bekend. Hieronder worden de werkzaamheden beschreven die mogelijk uitgevoerd worden in het projectgebied:

- Af- en aanvoer van verschillende materialen.
- Aanbrengen grond op binnentalud.
- Gebieden voor watercompensatie en -berging maken/inrichten.
- Verschillende graafwerkzaamheden in het projectgebied.
- Af- en aanvoer van grond.
- Mogelijk afdammen gedeeltes van de watergang.
- Dempden van (delen van) verschillende watergangen en sloten.
- Baggeren van de watergangen.
- Mogelijk aanpassingen van de oever langs de rivier de Rotte.
- Verwijderen van ruigtes en bosschages.
- Maaien van verschillende percelen.
- Maaien van oeverkanten.

Of aanwezige bomen worden verwijderd is ten tijde van het schrijven van deze quickscanrapportage niet bekend.

2.2.2 Planning

Wanneer en in welke periode de werkzaamheden worden uitgevoerd, is ten tijde van het schrijven van deze quickscanrapportage niet bekend.

3 WERKWIJZE QUICKSCAN

Om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden, wordt een bureaustudie uitgevoerd naar bestaande, beschikbare verspreidingsgegevens. Daarnaast vindt een veldbezoek plaats. In dit hoofdstuk is de werkwijze van de quickscan beschreven.

3.1 Bureaustudie

Grote delen van Nederland zijn in de afgelopen jaren reeds onderzocht op aanwezige beschermde soorten. De gegevens afkomstig van deze onderzoeken worden grotendeels gepubliceerd in boeken (soortverspreidingsatlassen), rapportages of zijn op internet (o.a. Verspreidingsatlas NDFF) te raadplegen. Beschikbare gegevens in de Nationale databank Flora en Fauna (NDFF) zijn geraadpleegd.

Door deze bestaande verspreidingsgegevens te raadplegen, wordt inzicht verkregen in de aanwezige beschermde soorten in of in de directe omgeving van het projectgebied.

De beschikbare gegevens zijn beoordeeld op de bruikbaarheid. Verspreidingsgegevens van vissen, amfibieën, reptielen, zoogdieren, vogels, insecten en weekdieren mogen maximaal 5 jaar oud zijn, planten maximaal 10 jaar. Hierbij gelden echter enkele uitzonderingen waardoor verspreidingsgegevens van sommige soorten niet ouder dan 1 of 3 jaar mogen zijn.

De bestaande gegevens worden veelal op uurhok- (5*5 km) of kilometerhokniveau (1*1 km) weergegeven. Een nadeel hiervan is dat dan nog niet met zekerheid bekend is of de betreffende planten- of diersoort ook daadwerkelijk in het projectgebied voorkomt en wat de functie van het gebied is voor deze soort. Daarnaast kan het voorkomen dat gebieden niet onderzocht zijn (of slechts op enkele soortgroepen), of dat de verspreidingsgegevens niet beschikbaar zijn gesteld.

3.2 Veldbezoek

Inzicht in het voorkomen van beschermde soorten wordt verkregen door het uitvoeren van een oriënterend veldbezoek.

Het veldwerk is door een ecooloog van RPS uitgevoerd. In het onderstaande overzicht is weergegeven door welke ecooloog en op welke datum het veldbezoek heeft plaatsgevonden. Daarbij zijn voor de volledigheid ook de weersomstandigheden vermeld (bron: www.knmi.nl).

tabel 3.1: uitgevoerd veldonderzoek met weersomstandigheden

Weersomstandigheden				Onderzoeker	Onderzoeken
Datum	Temp.	Windkracht	Bewolking	Ter zake kundige	Doel onderzoeken
23 oktober 2019	14°C	2-3 Bft	Bewolkt	Dhr. J. (Jasper) Willemsen	Quickscan
25 oktober 2019	15°C	1-3 Bft	Bewolkt	Dhr. J. (Jasper) Willemsen	Quickscan

Het veldonderzoek is op basis van zicht- en geluidswaarnemingen uitgevoerd, vanaf het maaiveld. Waar dit mogelijk was, is een inspectiecamera gebruikt en is een Ravon schepnet gehanteerd op kansrijke locaties zoals in de watergangen. Daarnaast is met het veldbezoek een beeld verkregen van de aanwezige biotopen en het landgebruik van het gebied. Met deze informatie wordt beoordeeld of de planten- en diersoorten die in de bestaande verspreidingsgegevens (zoals de NDFF) zijn genoemd, ook in het projectgebied kunnen voorkomen of verwacht kunnen worden. Daardoor is het mogelijk de quickscan in een periode van het jaar uit te voeren waarin niet alle soortgroepen aanwezig of actief zijn.

3.3 Effectanalyse voorgenomen ingreep

Met de verzamelde gegevens uit de bureaustudie en het veldbezoek is beoordeeld of de voorgenomen ingreep (voor zover bekend voor een deelgebied) leidt tot negatieve effecten op de aanwezige en/of te verwachten beschermde soorten en hun leefgebied. In hoeverre het mogelijk is om een complete effectanalyse te maken, is afhankelijk van de volledigheid en bruikbaarheid van de beschikbare verspreidingsgegevens en duidelijkheid over de uit te voeren werkzaamheden en uitvoeringsplanning.

In deze analyse zijn de effecten zowel op de korte termijn (ten tijde van de werkzaamheden) als op de lange termijn (na afloop van de ingreep) meegenomen. Vervolgens is beoordeeld of overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming aan de orde is.

3.4 Maatregelen

Negatieve effecten op beschermde planten en dieren dienen zo veel mogelijk te worden voorkomen. Indien negatieve effecten door de voorgenomen effecten aan de orde zijn, worden in eerste instantie voorzorgsmaatregelen opgenomen om de negatieve effecten alsnog te voorkomen.

Wanneer voorzorgsmaatregelen niet afdoende zijn om overtreding van de verbodsbepalingen te voorkomen, dienen mitigerende en/of compenserende maatregelen in een aparte natuurtoetsrapportage opgenomen te worden.

4 AANWEZIGE EN TE VERWACHTEN SOORTEN

Hieronder is beschreven welke beschermde of bedreigde soorten in het gebied voorkomen of verwacht kunnen worden. Onderstaand is het resultaat van de bureaustudie en het veldonderzoek.

Afhankelijk van in welke periode van het jaar het veldonderzoek heeft plaatsgevonden, is het mogelijk om per soort aan te geven wat de functie van het projectgebied is voor de soort (bijvoorbeeld leef-, voortplantings- en/of foerageergebied). In hoofdstuk 2 en bijlage 2 zijn enkele foto's weergegeven van het projectgebied.

Voor het projectgebied is per soortgroep eerst vermeld welke waarnemingen van soorten vermeld zijn vanuit de NDFF en de verspreidingsgegevens. Vervolgens is vermeld welke soorten (en/of sporen en geluiden) tijdens het veldbezoek zijn waargenomen.

Op basis van de aanwezige biotopen wordt tot slot aangegeven voor welke soorten het projectgebied een functie heeft, bijvoorbeeld als voortplantingsbiotoop, winterbiotoop of onderdeel van een groter foerageergebied.

4.1 Vaatplanten

Waarnemingen NDFF: geen beschermde vaatplanten gemeld.

Verspreidingsgegevens: geen beschermde vaatplanten gemeld.

Tijdens het veldonderzoek zijn geen beschermde soorten waargenomen. Soorten die zijn waargenomen in het water en aan de oever zijn gele plomp, smalle waterpest, grof hoornblad, verschillende soorten kroos, grote egelskop, harig wilgenroosje, rietgras en riet. In de wegbermen zijn soorten zoals wilde peen, madeliefje, grote brandnetel, varkensgras en verschillende weegbreesoorten aanwezig. De weilanden langs de Rotte bestaan voor het grootste gedeelte uit Engels raaigras en enkele velden met Italiaans raaigras. Beschermde soorten worden niet verwacht op basis van afwezigheid van geschikt biotoop en het intensieve maaibeheer van de oevers en wegbermen. Daarnaast zijn de watergangen en oevers voedselrijk door de aanwezigheid van meststoffen afkomstig van de omliggende graslanden en agrarische percelen. Hierdoor wordt de aanwezigheid van beschermde vaatplanten in het projectgebied uitgesloten.

4.2 Mossen en korstmossen

Waarnemingen NDFF: geen beschermde mossen en korstmossen gemeld.

Verspreidingsgegevens: geen beschermde mossen en korstmossen gemeld.

Tijdens het veldonderzoek zijn geen beschermde mossen en korstmossen waargenomen. Soorten zoals muurschotelkorst, muurzonnetje, groot dooiermos, rond schaduwmos, eikmos, melig takmos en heksenvingermos zijn waargenomen, zie figuur 4.1. Dit zijn algemeen in Nederland voorkomende soorten. Door rps.nl

figuur 4.1: verschillende mossen en kortmossen op een steiger langs de Rotte

de afwezigheid van geschikt biotoop voor beschermde mossen en korstmossen is het voorkomen van beschermde mossen en korstmossen ook uitgesloten.

4.3 Grondgebonden zoogdieren

Waarnemingen NDFF: haas, konijn, wezel, bunzing, bosmuis en rosse woelmuis.

Verspreidingsgegevens: egel, konijn, ree, vos, veldmuis, rosse woelmuis, bosmuis, hermelijn, wezel en bunzing.

Tijdens het veldonderzoek is alleen een haas waargenomen in de weilanden. Van verschillende muizensoorten zijn holletjes en uitwerpselen gevonden. Andere grondgebonden zoogdieren zijn niet waargenomen.

Geschikt biotoop voor verschillende muizensoorten is aanwezig. Soorten zoals bosmuis, veldmuis en rosse woelmuis kunnen voorkomen in en rond het projectgebied door de aanwezigheid van graslanden, ruigtes en struiken. In het bosgebied langs de Rotte en langs de woonwijken ligt strooisel en zijn houtstapels aanwezig waar muizen in kunnen foerageren en verblijven. Hierdoor is het niet uitgesloten dat verschillende algemene muizensoorten binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden voorkomen.

Voor egels is langs de Rotte in de oevers en de wegbermen in en direct rondom het water geen geschikt leefgebied aanwezig. Bij de huizen langs de Rotte zijn geschikte omstandigheden aanwezig zoals houtstapels, strooisellagen en ruigtes waar egels kunnen voorkomen. Ook in de bossen langs de Rotte zijn geschikte leefgebieden waargenomen. Tijdens het veldonderzoek zijn geen egels waargenomen. Het is niet uit te sluiten dat egels kunnen voorkomen in en rond het projectgebied.

Voor kleine marterachtigen zoals wezel en hermelijn is leefgebied aanwezig in en rond het projectgebied. Marterachtigen komen voor in open landschappen met weilanden, wegbermen en ruigtes waar gejaagd kan worden op prooi. De weilanden en de agrarische percelen zijn geschikt voor verschillende kleine marterachtigen. Door aanwezigheid van geschikt biotoop kan het niet uitgesloten worden dat kleine marterachtigen in en rond het projectgebied kunnen voorkomen.

Vossen komen voor in diverse biotopen. Geschikt leefgebied voor deze soort is aanwezig in en rond het projectgebied. Er zijn geen exemplaren waargenomen, evenals sporen en holen van deze soort. Het is echter niet uitgesloten dat deze soort voorkomt in het projectgebied.

Ten aanzien van zwaar beschermde en kritische grondgebonden zoogdieren is geen geschikt biotoop binnen of in de directe omgeving van het projectgebied aanwezig. Soorten als waterspitsmuis en Noordse woelmuis worden dan ook niet verwacht.

4.4 Vleermuizen

Waarnemingen NDFF: gewone dwergvleermuis, meervleermuis, watervleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis.

Verspreidingsgegevens: geen extra soorten gemeld.

Verblijfplaatsen

Tijdens het veldonderzoek zijn meerdere geschikte locaties gevonden waar vleermuizen in kunnen voorkomen. De verschillende huizen hebben spleten en gaten waar vleermuizen in kunnen verblijven en

verschillende bomen langs de Rotte hebben ook spleten en gaten waar vleermuizen in kunnen voorkomen. Aan de huizen en bomen worden geen werkzaamheden uitgevoerd en ook worden geen (voor zover bekend) bossen verwijderd. Op de locaties waar grond wordt aangebracht en waar aan de watergangen wordt gewerkt ten behoeve van watercompensatie en -berging zijn geen geschikte locaties aanwezig waar vleermuizen in kunnen verblijven.

Foerageergebied en vaste vliegroutes

De verschillende watergangen, sloten, bosranden en bosschages kunnen door vleermuizen gebruikt worden om te foerageren en dienen als verbinding tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Daarnaast worden de verschillende bossen en bosschages langs de Rotte gebruikt vanwege de lijnvormige structuur. In hoe-verre het projectgebied een functie heeft als (essentieel) foerageergebied of (essentiële) vliegroute en welke vliegroutes precies worden gebruikt, is op basis van de quickscan niet te beoordelen.

4.5 Vogels

4.5.1 Vogelsoorten met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaats

Waarnemingen NDFF: buizerd, roek, ransuil en kerkuil.

Verspreidingsgegevens: buizerd, sperwer, slechtvalk, ransuil, roek, kerkuil, huismus, gierzwaluw, steenuil en ooievaar.

Tijdens het veldonderzoek zijn geschikte leefgebieden voor verschillende vogelsoorten met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaats waargenomen. Het betreft soorten zoals buizerd, sperwer, slechtvalk, ransuil, roek, kerkuil, huismus, gierzwaluw, steenuil en ooievaar. Nesten van vogelsoorten met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaats zijn niet aangetroffen in het projectgebied.

Buizerd

Tijdens het veldonderzoek zijn geen nesten van deze soort waargenomen, maar wel zijn vliegende en foeragerende buizerds waargenomen in en rond het projectgebied. Deze soort broedt hoog in bomen waar ze individuele nesten maken in de toppen van een boom. De bomen langs de Rotte en in het projectgebied zijn geschikt voor buizerds, omdat deze hoog zijn. Het is niet uit te sluiten dat in de toekomst wel nesten door de buizerd worden gemaakt in en rondom het projectgebied. Mogelijk maken buizerds gebruik van het projectgebied om te foerageren.

Sperwer

Sperwers broeden in bosrijk gebied met hoge bomen waaronder struiken aanwezig zijn. De soort maakt zowel nesten hoog in een boom als soms in aanwezige (dichte) struiken. In het projectgebied zijn geen geschikte nestlocaties voor sperwers waargenomen. De enige geschikte locatie is het bosrijke gebied langs de Rotte ten oosten van de rivier, hier zijn geen nesten gevonden. De sperwer kan wel gebruik maken van het projectgebied om te foerageren.

Slechtvalk

Slechtvalken broeden in hoge gebouwen zoals kerktoren, elektriciteitsmasten en watertorens. Geen van deze geschikte nestlocaties zijn aanwezig in en rond het projectgebied en slechtvalken zijn niet waargenomen tijdens het veldonderzoek. Slechtvalken maken mogelijk gebruik van het projectgebied om te foerageren.

Roek

Roeken broeden in kolonies in toppen van bomen. De soort gebruikt van laanbomen, solitaire bomen, bomenrijen en bossen om hun nesten in te maken. Deze nesten worden meerdere jaren gebruikt als broedlocatie. In de bomen in het projectgebied zijn geen nesten van roeken waargenomen. Roeken kunnen gebruik maken van het projectgebied als onderdeel van hun leefgebied.

Ransuil

Ransuilen broeden in bosrijk gebied met hoge bomen en maken gebruik van oude ekster- en zwarte kraainesten om in te broeden. Tijdens het veldonderzoek zijn geen nesten van ekster en/of zwarte kraai waargenomen, waardoor het uitgesloten is dat ransuilen broeden in en rond het projectgebied. Ransuilen kunnen gebruik maken van het projectgebied om te foerageren.

Kerkuil

Kerkuilen broeden in nestkasten, door de mens geplaatst in de buurt van boerderijen en in schuren. Rond het projectgebied zijn meerdere geschikte nestlocaties aanwezig waar kerkuilen in kunnen broeden. In het projectgebied zelf zijn geen geschikte nestlocaties aanwezig. De soort maakt mogelijk gebruik van het projectgebied om te foerageren.

Huismus

Huismussen broeden in de buurt van mensen, veelal onder dakpannen. In het projectgebied zijn meerdere geschikte broedlocaties aanwezig voor huismussen. Locaties zoals boerderijen en woningen waar de soort onder dakpannen broedt. De soort maakt ook gebruik van het projectgebied om te foerageren.

Gierzwaluw

Gierzwaluwen broeden net als huismussen in stedelijk gebied. Onder dakpannen worden de nesten gemaakt evenals onder de nok van woningen. In het projectgebied zijn geschikte nestlocaties aanwezig, onder de dakpannen van verschillende woningen. In de omliggende bebouwing van de woonwijken zijn geschikte nestlocaties aanwezig. Het projectgebied kan als foerageer- en migratiegebied worden gebruikt.

Steenuil

Steenuilen broeden zowel in nestkasten, opgehangen in schuren en bij boerderijen, als in oude knotwilgen met geschikte holtes. In het projectgebied zijn geen geschikte nestplaatsen waargenomen. De soort kan van het projectgebied gebruik maken om te foerageren.

Ooievaar

Ooievaar broedt op kunstmatige nesten, in hoogspanningsmasten, hoge bomen en op schoorstenen van huizen. In het projectgebied zijn geen nesten van de ooievaar waargenomen in de bomen en zijn geen kunstmatige nesten waargenomen in en rond het projectgebied. Tijdens het veldonderzoek zijn geen ooievaars waargenomen. De soort maakt gebruik van het projectgebied om te foerageren.

4.5.2 Broedvogels

Waarnemingen NDFF: diverse struweel-, bos- en watervogels.

Verspreidingsgegevens: diverse struweel-, bos- en watervogels.

Tijdens het veldonderzoek zijn verschillende broedvogels waargenomen. Dit zijn algemeen voorkomende soorten in Nederland zoals zwarte kraai, wilde eend, kuifeend, knobbelzwaan, meerkoet, waterhoen, merel, pimpelmees, koolmees en tjiftjaf. Tijdens het veldonderzoek zijn meerdere verlaten en beschadigde nesten

van broedvogels waargenomen in het projectgebied. Zowel in de watergangen langs de Rotte als langs de Rotte zelf zijn nesten waargenomen. Langs de Rotte zijn meerdere rietkragen aanwezig waar rietvogels in kunnen broeden. De bossen en bosschages zijn geschikt voor struweel- en bosvogels.

Het projectgebied is geschikt als leefgebied voor verschillende algemene broedvogels. In en langs de watergangen kunnen watervogels broeden, zoals eenden en meerkoeten, in de weilanden en bomen kunnen respectievelijk weide- en struweelvogels tot broeden komen. In de bossen broeden bosvogels.

4.6 Reptielen

Waarnemingen NDFF: geen beschermde reptielen gemeld.

Verspreidingsgegevens: ringslang.

Tijdens het veldonderzoek zijn geen beschermde reptielen zoals ringslang waargenomen. Ook zijn geen verblijfplaatsen van reptielen waargenomen zoals broeihopen.

Het projectgebied en de directe omgeving is geschikt voor ringslangen door de aanwezigheid van flauw aflopend oeverkanten, waterplanten en oevervegetatie. Door de flauwe oevers kunnen ringslangen makkelijk in en uit het water komen, de water- en oevervegetatie kan gebruikt worden om in te foerageren en te rusten. De Rotte zelf is niet geschikt voor ringslangen. Deze rivier heeft een te grote watermassa waar ringslangen in kunnen en willen voorkomen. Tijdens het veldonderzoek zijn geen broeihopen van ringslangen waargenomen.

Het projectgebied ligt in het bekende verspreidingsgebied van de ringslang. Het is niet uit te sluiten dat de soort gebruik maakt van de watergangen en oeverzones.

4.7 Amfibieën

Waarnemingen NDFF: bastaardkikker, meerkikker en kleine watersalamander.

Verspreidingsgegevens: bruine kikker, heikikker en gewone pad.

Tijdens het veldonderzoek zijn meerdere amfibieën waargenomen. Soorten zoals meerkikker en bastaardkikker zijn gezien of gehoord. Daarnaast zijn meerdere plonzen gehoord in de watergangen wat aangeeft dat amfibieën in en rond de verschillende watergangen leven. Aan de hand van de 'plonzen' kon niet worden vastgesteld welke soort(-en) het betreft.

De watergangen in het projectgebied zijn geschikt voor amfibieën. Door de aanwezigheid van water- en oeverplanten kunnen verschillende amfibieën voorkomen in de watergang. Rondom de watergangen is geschikt landbiotoop aanwezig in de oeverzones.

Heikikker

Uit de verspreidingsgegevens komt naar voren dat heikikker voorkomt in en rond het projectgebied. Tijdens het veldonderzoek zijn geen heikikkers waargenomen. Heikikker is een soort die voorkomt in poelen, plassen en watergangen in heideterreinen van de hogere zandgronden van Nederland. Daarnaast komt de soort ook voor in Laag-Nederland in geschikte sloten en watergangen. Door de aanwezigheid van helder water, watervegetatie en licht stromend water is niet uit te sluiten dat deze soort kan voorkomen in en rond

het projectgebied. Geadviseerd wordt om een vervolgonderzoek te doen naar het voorkomen van deze soort.

Rugstreeppad

In de huidige situatie is het projectgebied niet geschikt als leefgebied voor rugstreeppad. Ten tijde van de uitvoering van graafwerkzaamheden, waarbij goed vergraafbare grond aanwezig is, is het niet uit te sluiten dat rugstreeppad richting het projectgebied trekt. Dit is alleen aan de orde in de periode mei-september.

Door het ontbreken van geschikt biotoop worden soorten zoals poelkikker en kamsalamander niet verwacht in en rond het projectgebied.

4.8 Vissen

Waarnemingen NDFF: geen beschermde vissen gemeld.

Verspreidingsgegevens: grote modderkruiper.

Tijdens het veldonderzoek zijn baars, tiendoornige stekelbaars, driedoornige stekelbaars en brasem gevangen. Dit zijn algemeen in Nederland voorkomende soorten. Beschermde vissoorten zoals grote modderkruiper zijn niet aangetroffen in de watergangen. Met het gehanteerde schepnet is het niet mogelijk om de bredere watergangen te bemonsteren.

De watergangen zijn begroeid met verschillende soorten oever- en waterplanten waar vissen onder en tussen kunnen schuilen. Op de bodem zijn verschillende sliblagen aanwezig, variërend van weinig tot geen slib tot meer dan 30 centimeter. Het water is licht stromend met weinig bladeren en takken in het water. Op sommige stukken van de verschillende watergangen zijn algen aanwezig waaronder vissen kunnen schuilen.

Grote modderkruiper

Uit verspreidingsgegevens komt naar voren dat het projectgebied binnen het bekende verspreidingsgebied van de grote modderkruiper ligt. Grote modderkruipers komen voor in stilstaande watergangen met een niet stinkende sliblaag van ongeveer 30 centimeter dik. Op meerdere locaties is de sliblaag minder dan 10 centimeter of ontbreekt op sommige plekken. Vooral rond duikers en stuwen wordt de sliblaag dikker. Verder zijn oever- en waterplanten aanwezig waaronder en tussen de grote modderkruiper zich kan verschuilen. Aanwezigheid van grote modderkruiper in en rond het projectgebied kan niet uitgesloten worden.

Kleine modderkruiper

Tijdens het veldonderzoek zijn geen kleine modderkruipers gevangen maar het projectgebied ligt binnen het verspreidingsgebied van de kleine modderkruiper. Geschikte omstandigheden zoals een dunne sliblaag, oever- en waterplanten en licht stromend water zijn aanwezig. Hierdoor is de aanwezigheid van kleine modderkruiper in het gehele projectgebied niet uit te sluiten.

Bittervoorn

Tijdens het veldonderzoek zijn geen bittervoorns gevangen maar het projectgebied ligt binnen het verspreidingsgebied van de bittervoorn. Geschikte omstandigheden zoals watervegetatie, licht stromend water en helder water zijn aanwezig. Hierdoor is de aanwezigheid van bittervoorn in het gehele projectgebied niet uit te sluiten.

Door het ontbreken van geschikt biotoop worden soorten zoals kwabaal en beekdonderpad niet verwacht in en rond het projectgebied.

4.9 Ongewervelde diersoorten

Waarnemingen NDFF: geen beschermde ongewervelde diersoorten gemeld.

Verspreidingsgegevens: platte schijfhoren.

Tijdens het veldonderzoek zijn geen beschermde ongewervelde diersoorten waargenomen. Algemeen voorkomende soorten zoals bootsmannetjes, atalanta en dagpauwoog zijn wel waargenomen.

Platte schijfhoren

Uit verspreidingsgegevens komt naar voren dat het projectgebied binnen het bekende verspreidingsgebied van de platte schijfhoorn ligt. Platte schijfhoorn komt voor in licht stromend en helder en nutriënten arm water met veel waterplanten. In de watergangen zijn veel waterplanten aanwezig en het water stroomt licht. Langs de watergangen liggen verschillende percelen waar koeien grazen en landbouwgewassen worden verbouwd. Hierdoor komen nutriënten in het water van de watergang terecht waardoor het water voedselrijk wordt. Door de toestroom van nutriënten en andere voedingsstoffen wordt de watergang ongeschikt voor platte schijfhoren. Het is uit te sluiten dat platte schijfhoorns voorkomen in en rond het projectgebied.

De Rotte zelf is niet geschikt voor platte schijfhoorn die vooral in kleinere watergangen voorkomt waar geen scheepvaart in voorkomt. Doordat de Rotte pleziervaart heeft is het uitgesloten dat platte schijfhoorn voorkomt in de rivier de Rotte.

Door de afwezigheid van geschikt biotoop en de afwezigheid van geschikte waardplanten wordt het voorkomen van andere beschermde ongewervelde diersoorten ook uitgesloten in het projectgebied.

5 EFFECTANALYSE

De voorgenomen ruimtelijke ingreep kan effecten hebben op aanwezige beschermde soorten. Indien negatieve effecten aan de orde zijn, zowel op de korte (tijdens de uitvoering) als op de lange termijn (na de uitvoering), zijn zij in dit hoofdstuk beschreven.

De soortgroepen *grondgebonden zoogdieren*, *vleermuizen*, *vogels*, *ringslang*, *heikikker*, *algemene amfibieën*, *rugstreepad* en *vissen* kunnen van de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten onder vinden. In dit hoofdstuk wordt beschreven welke negatieve effecten dit zijn. In hoofdstuk 6 zijn voorzorgsmaatregelen beschreven om negatieve effecten te voorkomen.

De effectanalyse is gebaseerd op de verstrekte globale informatie over de uit te voeren werkzaamheden. Wanneer de uit te voeren werkzaamheden en de uitvoeringsperiode bekend zijn, is een herziening van de effectanalyse aan de orde.

5.1 Grondgebonden zoogdieren

Bij het uitvoeren van de werkzaamheden kunnen grondgebonden zoogdieren tijdelijk negatieve effecten ondervinden. Delen van hun leefgebied worden tijdelijk ongeschikt, dan wel verstoord. Hierbij kunnen voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van algemene muizensoorten, egels en andere algemene grondgebonden zoogdieren vernield of beschadigd raken en individuen worden gedood.

Voor deze grondgebonden zoogdieren blijft in de directe omgeving voldoende leefgebied beschikbaar, waar deze ten tijde van de uitvoering naar toe kunnen trekken.

Voor algemene grondgebonden zoogdieren en kleine marterachtige geldt een vrijstelling van overtreding van verbodsbepalingen via een provinciale verordening van de provincie Zuid-Holland. Mits voldaan wordt aan het naleven van de zorgplicht, is voor deze soorten een ontheffingsaanvraag niet nodig.

Na de werkzaamheden ontstaat een nieuwe situatie waar grondgebonden zoogdieren kunnen voorkomen waardoor op lange termijn geen negatieve effecten verwacht worden op de soortgroep.

5.2 Vleermuizen

Foerageergebied en vaste vliegroutes

Het kan niet uitgesloten worden dat vleermuizen de watergangen, bosranden en verschillende bomen gebruiken als vliegroute en foerageergebied. Werkzaamheden die uitgevoerd worden tussen zonsondergang en zonsopkomst in de periode april-november, waarbij bouwverlichting wordt ingezet, kunnen negatieve effecten hebben op foeragerende en langsvliegende vleermuizen. In hoofdstuk 6 zijn voorzorgsmaatregelen beschreven om negatieve effecten op deze soortgroep te voorkomen.

De verschillende bomen, bomenrijen en bossen worden niet verwijderd. Op de lange termijn blijft het projectgebied geschikt als foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen.

5.3 Vogels

Vogelsoorten met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaatsen

In het projectgebied zijn geen voortplantings- of verblijfplaatsen aangetroffen van vogels met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaatsen. Niet uit te sluiten is dat vogels met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaatsen in een nieuwe broedperiode nesten gaan maken in de aanwezige bomen.

Indien in een nieuwe broedperiode nesten van deze soortgroep worden aangetroffen kan kappen en werkzaamheden negatieve effecten hebben op de mogelijk nieuwe nesten. Nesten kunnen beschadigd, vernietigd of verstoord worden. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient gecontroleerd te worden of er nieuwe nesten aanwezig zijn.

Ten tijde van de werkzaamheden is het projectgebied tijdelijk minder geschikt als foerageergebied voor vogelsoorten met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaats. In de directe omgeving blijft voldoende foerageergebied beschikbaar, waardoor negatieve effecten niet aan de orde zijn.

Op de lange termijn zijn geen negatieve effecten op vogelsoorten met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaatsen aan de orde doordat foerageergebied in de nieuwe situatie beschikbaar blijft.

Broedvogels

Ten tijde van de uitvoering van werkzaamheden is het mogelijk dat broedende vogels aanwezig zijn in het projectgebied en/of in de directe omgeving daarvan. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen. Deze verbodsbepaling geldt te allen tijde, ongeacht het jaargetijde. Om overtreding van deze verbodsbepaling te voorkomen, dienen voorzorgsmaatregelen te worden genomen (zie hoofdstuk 6).

Op de lange termijn zijn geen negatieve effecten op broedvogels aan de orde.

5.4 Ringslang

Tijdens het veldonderzoek zijn geen voortplantingsplaatsen van ringslang aangetroffen. Door de aanwezigheid van oevers met een flauw talud is het mogelijk voor de ringslang om ook op het land voor te komen.

Tijdens de werkzaamheden kunnen foeragerende ringslangen in zowel de watergangen als op het land verstoord of gedood worden. Doorgaans zijn ringslangen goed in staat locaties waar werkzaamheden worden uitgevoerd, tijdelijk te mijden. In de directe omgeving blijft voldoende foerageergebied beschikbaar. In hoofdstuk 6 zijn voorzorgsmaatregelen opgenomen om verstoring en het doden van ringslangen te voorkomen.

5.5 Amfibieën

Algemene amfibieën

De werkzaamheden kunnen negatieve effecten hebben op amfibieën. De mate van verstoring is mede afhankelijk van de uitvoeringsperiode. De kwetsbare perioden betreffen de voortplantingsperiode (maart-augustus) en overwinteringsperiode (november-februari). In de omgeving van het projectgebied is voldoende alternatief leefgebied aanwezig waar volwassen exemplaren tijdens de werkzaamheden kunnen vluchten. Eieren, larven of juveniele zijn niet of minder in staat om weg te vluchten, met het uitvoeren van werkzaamheden kunnen exemplaren hiervan worden gedood.

Na de werkzaamheden veranderd de aard van het projectgebied maar er wordt nieuwe natuur ontwikkeld waar amfibieën kunnen voortplanten en foerageren. Op korte termijn zijn er negatieve effecten maar op lange termijn worden geen negatieve effecten verwacht voor de soortgroep.

Voor algemene amfibieën geldt een vrijstelling van overtreding van verbodsbepalingen via een provinciale verordening van de provincie Zuid-Holland. Mits voldaan wordt aan het naleven van de zorgplicht, is voor deze soorten een ontheffingsaanvraag niet nodig.

Heikikker

Tijdens het veldonderzoek is geconstateerd dat heikikker voor kan komen in en rond het projectgebied. Het uitvoeren van de werkzaamheden kan leiden tot vernieling van vaste rust- en verblijfplaatsen en het doden van individuen, eieren, larven en juvenielen. Dit leidt tot overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming.

Of heikikker voorkomt in en rond het projectgebied is tijdens het veldonderzoek niet geconstateerd. Geadviseerd wordt om nader onderzoek te doen naar de aanwezigheid van heikikkers in het projectgebied, waarna een volledige effectanalyse kan worden uitgevoerd en kan worden bepaald of een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming moet worden aangevraagd.

Rugstreepd

Bij aanwezigheid van goed vergraafbare grond voor de werkzaamheden, in de periode mei-september, is het mogelijk dat de rugstreepd het projectgebied koloniseert. Bij aanwezigheid van tijdelijke waterplassen kan de rugstreepd het projectgebied gebruiken voor de voortplanting. Het wegnemen/vernielen van eieren en vernielen van voortplantingsplaats of rustplaatsen is niet toegestaan. Voorzorgsmaatregelen (zie hoofdstuk 6) dienen genomen te worden om negatieve effecten op rugstreepd te voorkomen.

5.6 Vissen

Uit het veldonderzoek is naar voren gekomen dat kleine modderkruiper, grote modderkruiper en bitervorm kan voorkomen in en rond het projectgebied.

De werkzaamheden worden uitgevoerd in zowel de watergangen als op het land en aan de oevers. Grote modderkruiper kan negatieve effecten ondervinden van de werkzaamheden. Ten aanzien van grote modderkruiper kan de uitvoering van de werkzaamheden leiden tot overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming.

Omdat het gebied geschikt is voor grote modderkruipers en het projectgebied binnen het bekende verspreidingsgebied ligt, wordt aangeraden een nader onderzoek te doen naar de aanwezigheid van grote modderkruipers in het projectgebied. Daarna kan een volledige effectanalyse worden uitgevoerd en kan worden bepaald of een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming moet worden aangevraagd.

5.7 Conclusie effectanalyse

Tabel 5.1 toont een overzicht van de hierboven behandelde beschermde soorten en de effecten van de uitvoering van de werkzaamheden op die soorten.

tabel 5.1: aangetroffen en te verwachten beschermde en/of bedreigde flora en fauna

Soort/soortgroep	Beschermings-regime*	Overtreding verbodsbepalingen	Vervolgstappen
Alg. grondgebonden zoogdieren	AS, art 3.10 met/zonder vrijstelling vanuit provinciale verordening	vernielen voortplantingsplaats of rustplaats en doden van individuen	voorzorgsmaatregelen nemen
Kleine marterachtige	AS, art 3.10 met/zonder vrijstelling vanuit provinciale verordening	vernielen voortplantingsplaats of rustplaats en doden van individuen	voorzorgsmaatregelen nemen

Soort/soortgroep	Beschermings-regime*	Overtreding verbodsbepalingen	Vervolgstappen
Vleermuizen	HRL, art 3.5	verstoring van vliegroutes en foerageergebied bij inzet van bouwverlichting	voorzorgsmaatregelen nemen ten aanzien van bouwverlichting.
Broedvogels	VRL, art 3.1	opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels vernielen of beschadigen, of nesten van vogels wegnemen	voorzorgsmaatregelen nemen ter voorkoming van overtreding verbodsbepalingen
Vogelsoorten met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaats	VRL, art 3.1	foerageergebied tijdelijk minder beschikbaar, geen overtreding van verbodsbepalingen	voorzorgsmaatregelen nemen ter voorkoming van overtreding verbodsbepalingen
Ringslang	AS, art 3.10	doden van individuen, verstoring voortplanting/foerageergebied	voorzorgsmaatregelen nemen
Algemene amfibieën	AS, art. 3.10 met vrijstelling vanuit provinciale verordening	doden van individuen, verstoring voortplanting	voorzorgsmaatregelen nemen
Heikikker	HRL, art 3.5	doden van individuen en vernielen voortplantingsplaats of rustplaats en doden van individuen	<u>aanvullend onderzoek</u> en verdere toetsing met mogelijk ontheffingsaanvraag
Rugstreeppad	HRL, art 3.5	doden van individuen en vernielen voortplantingsplaats of rustplaats en doden van individuen	voorzorgsmaatregelen nemen
Grote modderkruiper	AS, art 3.10	doden van individuen en vernielen voortplantingsplaats of rustplaats en doden van individuen	<u>aanvullend onderzoek</u> en verdere toetsing met mogelijk ontheffingsaanvraag
Kleine modderkruiper	Voormalige Flora- en faunawet	doden van individuen en vernielen voortplantingsplaats of rustplaats en doden van individuen	voorzorgsmaatregelen nemen
Bittervoorn	Voormalige Flora- en faunawet	doden van individuen en vernielen voortplantingsplaats of rustplaats en doden van individuen	voorzorgsmaatregelen nemen

6 VOORZORGSMATREGELEN

Negatieve effecten op beschermde dieren dienen zo veel mogelijk te worden voorkomen. In dit hoofdstuk zijn de voorzorgsmaatregelen opgenomen ter voorkoming van verstoring of schade aan beschermde natuurwaarden.

Omdat de precieze werkzaamheden en de periode van de werkzaamheden niet bekend zijn kan er geen volledig beeld worden gevormd over de effecten die de werkzaamheden hebben op de verschillende soortgroepen. Als de uitvoeringsperiode en de precieze werkzaamheden bekend zijn dient opnieuw getoetst te worden welke effecten de werkzaamheden hebben.

Het nemen van de onderstaande opgenomen voorzorgsmaatregelen is noodzakelijk om een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, ringslang, broedvogels, algemene amfibieën en rugstreeppad te voorkomen.

Ten aanzien van heikikker en grote modderkruiper geldt het advies om eerst aanvullend onderzoek uit te voeren. Op basis van dit aanvullende soortgericht onderzoek kan worden beoordeeld of een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is.

6.1 Zorgplicht

Voor alle soorten, ongeacht bescherming via natuurwetgeving of niet, geldt te allen tijde de zorgplicht waarbij eenieder voldoende zorg in acht dient te nemen voor de in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Maatregelen die invulling geven aan de algemene zorgplicht zijn:

- Werken in één richting, zodat soorten de kans krijgen te vluchten naar een veilige omgeving.
- Kort maaien van de aanwezige land- en watervegetatie (<10 cm) voorafgaand aan de start van de werkzaamheden. Hierdoor wordt beschutting voor broedvogels, algemene amfibieën en algemene grondgebonden zoogdieren tijdelijk weggenomen. Vrijkomend maaisel moet worden afgevoerd of geplaatst buiten het werkterrein.
- Werken buiten de kwetsbare periode(n) van de beschermde soort(en).
- Niet gedurende nachtperiodes werken met breed uitstralende verlichtingsbronnen (voorkomen van verstoring van rustende soorten in de omgeving en/of foeragerende vleermuizen), in de periode april tot en met november tussen zonsondergang en zonsopkomst.
- Wanneer soorten (vissen en amfibieën) dreigen achter te blijven bij eventueel het afdammen, dienen deze weggevangen te worden en teruggeplaatst in geschikte biotopen in de directe omgeving waar geen werkzaamheden (meer) plaatsvinden. Dit dient onder toezicht van een ter zake kundige ecooloog te gebeuren.
- Om vernietiging van het leefgebied te voorkomen vinden werkzaamheden alleen plaats in de watergangen waaraan of waarin gewerkt dient te worden. In de omliggende watergangen en buiten het ingerichte werkterrein is het niet toegestaan werkzaamheden uit te voeren.

6.2 Ringslang

Tijdens het veldonderzoek zijn geen broeihopen en exemplaren van ringslangen waargenomen. Desondanks is niet uit te sluiten dat ringslangen kunnen voorkomen in de watergangen en op het land rond het projectgebied. Om opzettelijk doden en verstoren van foeragerende ringslangen te voorkomen, dienen de volgende voorzorgsmaatregelen getroffen te worden:

- Maaisel dient na maaien direct verwijderd te worden om het ontstaan van broeihopen te voorkomen.
- Werkzaamheden in de watergangen uitvoeren vanuit een richting, hierdoor kunnen ringslangen vluchten naar alternatieve leefgebied.

rps.nl

Ref.: 1601310A35-R19-1111| 5 december 2019

- Indien een ringslang op de werklocaties wordt aangetroffen, wordt het werk ter plekke gestaakt en wordt gewacht tot de ringslang zelf wegtrekt. Bij voorkeur wordt een ter zake kundige ecooloog geraadpleegd over de wijze van voortzetting van de werkzaamheden.
- Bij mogelijke aanwezigheid van een broeihoop dient een ter zake kundige ecooloog geraadpleegd te worden over de mogelijkheden van het voortzetten van de werkzaamheden.

6.3 Broedvogels

Het verstoren van broedende vogels en het wegnemen of vernielen van eieren is niet toegestaan onder de Wet natuurbescherming. Een vaste broedperiode of -seizoen bestaat niet, de periode en duur van het broeden zijn afhankelijk van de vogelsoort en de weersomstandigheden.

Om overtreding van de verbodsbepalingen te voorkomen, dienen de volgende voorzorgsmaatregelen te worden nageleefd:

- Voorafgaand aan de start van de werkzaamheden moet het terrein gecontroleerd worden op de aanwezigheid van broedende vogels.
- Indien broedende vogels aanwezig zijn, zal in overleg met een ter zake kundige ecooloog worden bepaald welke afstand tot de broedlocatie aangehouden moet worden.
- Wanneer geen broedende vogels aanwezig zijn, kan het projectgebied ongeschikt worden gemaakt door het verwijderen van de aanwezige vegetatie.
- Wanneer verstoring van broedende vogels en wegnemen of vernielen van eieren niet voorkomen kan worden, dient het werk uitgesteld te worden tot de jonge vogels zijn uitgevlogen en het nest niet meer gebruikt wordt.

6.4 Rugstreeppad

Wanneer zanderig terrein met plassen water tijdens de werkzaamheden niet afgeschermd of opgeruimd wordt, is het mogelijk dat de rugstreeppad dit gebied zal bevolken. Het creëren van geschikt voortplantingsgebied kan voorkomen worden door vorming van plassen (regen)water, in de periode mei-september, in het projectgebied te voorkomen.

Daarnaast kan voorkomen worden dat rugstreeppad het gebied kan gaan gebruiken door zo min mogelijk tijdens de werkzaamheden zandhopen aan te brengen. Dit zijn voor rugstreeppadden geschikte leefgebied (bijvoorbeeld als overwinteringslocatie).

Indien rugstreeppad ten tijde van de uitvoering toch wordt aangetroffen, dienen de werkzaamheden stil te worden gelegd en dient de begeleidende ecooloog aan te geven welke vervolgstappen (met mogelijke ontheffingsaanvraag) moeten worden genomen.

7 CONCLUSIE EN VERVOLGONDERZOEK

7.1 Conclusies

Ten behoeve van de voorgenomen werkzaamheden langs de rivier de Rotte en verschillende werkzaamheden in het gebied langs de rivier is een quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming uitgevoerd. Omdat de precieze werkzaamheden en uitvoeringsperiode niet bekend zijn is er geen gerichte effectenanalyse opgesteld. Indien wel de precieze werkzaamheden en uitvoeringsperiode bekend zijn kan mogelijk een herziening van de effectenanalyse aan de orde zijn.

Uit deze quickscan komt het volgende naar voren:

- Beschermde vaatplanten, mossen en korstmossen en ongewervelde diersoorten zijn niet aanwezig of worden in de huidige situatie niet verwacht op basis van het ontbreken van geschikt biotoop.
- Beschermde soorten die verwacht worden in het projectgebied zijn verschillende soorten vleermuizen, grondgebonden zoogdieren, ringslang, algemene amfibieën, heikikker, rugstreeppad, vogelsoorten met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaats, algemene broedvogels en grote modderkruiper.
- Ten tijde van de uitvoering van grondwerkzaamheden is het mogelijk dat rugstreeppad het projectgebied koloniseert. Dit is aan de orde bij aanwezigheid van goed vergraafbare bodem en aanwezigheid van tijdelijke waterplassen in de periode mei-september.
- De geplande werkzaamheden kunnen negatieve effecten hebben op broedende vogels en vogels met een jaarrond beschermde nest- en/of verblijfplaats.
- Voor de volgende soorten wordt vervolgonderzoek geadviseerd omdat deze tijdens het veldonderzoek niet waargenomen zijn, geschikte omstandigheden aanwezig zijn en het projectgebied binnen de verspreidingsgegevens ligt van de volgende soorten:
 - Heikikker.
 - Grote modderkruiper, kleine modderkruiper en bittervoorn.
- Voor vleermuizen hoeft geen vervolgonderzoek gedaan te worden. Indien bomen (in de naastgelegen bossen), huizen en gebouwen verwijderd worden dient wél vervolgonderzoek gedaan te worden naar deze soortgroep.
- Op basis van de bevindingen van het aanvullende soortgerichte onderzoek wordt een effectanalyse opgesteld en kan worden beoordeeld of een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is.
- Werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden zoals beschreven in hoofdstuk 6 om negatieve effecten op algemene grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, algemene amfibieën, rugstreeppad, ringslang en broedende vogels te voorkomen.

7.2 Vervolgonderzoek

Heikikker

Het vervolgonderzoek naar de aanwezigheid van heikikker wordt uitgevoerd in verschillende periodes. In de periode van half februari tot eind maart wordt het onderzoek gericht op koorzang en worden eiklommen gezocht. In de periode van april tot aan juli kunnen larven en juveniele exemplaren worden gevonden.

Grote modderkruiper

Onderzoek naar grote modderkruiper wordt uitgevoerd met behulp van bijvoorbeeld elektrische visapparatuur in de periode van maart tot juni.

8 BRONNEN

Geraadpleegde internetpagina's:

- ndff-ecogrid.nl
- www.verspreidingsatlas.nl
- www.ravon.nl
- www.vleermuis.net
- www.bij12.nl
- www.wilde-planten.nl
- www.blwg.nl

Bijlage

1. Natuurwetgeving

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Al enige jaren is sprake van decentralisatie op het gebied van de diverse 'groene taken'. Met de Wet natuurbescherming is de tendens van decentralisatie formeel bekrachtigd en zijn enkele nieuwe instrumenten toegevoegd. De Wet natuurbescherming moet op termijn (2018) opgaan in de Omgevingswet. De bepalingen en instrumenten uit de Wet natuurbescherming zijn hier al (grotendeels) op voorbereid.

Het bevoegd gezag gaat over naar de provincie. Ten aanzien van projecten op nationale schaal blijft de Rijksdienst van Ondernemend Nederland bevoegd gezag.

Voor de Wet natuurbescherming zijn ten aanzien van de Soortenbescherming twee richtlijnen en een nationaal beschermingsregime van toepassing:

- Vogelrichtlijn;
- Habitatrichtlijn;
- Nationale soorten.

Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn is een Europese richtlijn die in 1979 is vastgesteld en is gericht op de bescherming van vogelsoorten binnen de Europese Unie (EU). De richtlijn verplicht de lidstaten tot de instandhouding van de in het wild levende vogelsoorten op hun grondgebied en heeft betrekking op de bescherming van vogels, hun eieren, nesten en leefgebieden.

De richtlijn draagt tevens zorg voor de extra bescherming van broed- en trekvogels die:

- met uitsterven worden bedreigd;
- gevoelig zijn voor veranderingen in de leefomgeving;
- als bijzonder zeldzaam beschouwd worden;
- bescherming nodig hebben vanwege de eisen die ze aan hun habitat stellen.

Verbodsbepalingen

Artikel 3.1

Lid 1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.

Lid 2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.

Lid 3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.

Lid 4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

Habitatrichtlijn

De Europese Habitatrichtlijn is complementair aan de Vogelrichtlijn en richt zich op de bescherming van bijzondere planten- en diersoorten (uitgezonderd vogels) en hun leefgebieden.

Deze richtlijn is inclusief het Verdrag van Bern (bijlage II) en het Verdrag van Bonn (bijlage I).

De in de Habitatrichtlijn genoemde maatregelen zijn gericht op:

- het behoud van natuurlijke habitat en ecosystemen;
- de bescherming van leefgebieden van bepaalde dieren en planten.

Met de richtlijn wordt getracht een Europees ecologisch netwerk tot stand te brengen (Natura 2000), zodat migratie van planten- en diersoorten binnen de EU mogelijk wordt gemaakt.

In bijlage I van de Habitatrichtlijn wordt de beschermde habitat genoemd. In bijlage II zijn de planten- en diersoorten genoemd, waarvan de habitat beschermd moet worden om deze soorten in stand te houden. Een aantal van deze soorten heeft een prioritaire status, wat inhoudt dat niet alleen de soort, maar ook de leefomgeving hiervan als beschermd beschouwd moet worden.

In bijlage IV worden de soorten genoemd die strikte bescherming genieten. Het is verboden deze soorten te doden, te vangen, te verontrusten of hun habitat aan te tasten. Veel soorten uit bijlage IV zijn ook genoemd in bijlage II.

Verbodsbepalingen

Artikel 3.5

- Lid 1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Lid 2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- Lid 3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Lid 4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
- Lid 5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationale soorten

De nationale soorten betreffen een bescherming van een lijst met zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers (onderdeel A) en planten (onderdeel B). Het betreffende bevoegd gezag stelt in een verordening vast voor welke van deze soorten de verbodsbepalingen onverminderd gelden en voor welke soorten een vrijstelling geldt.

Verbodsbepalingen

Artikel 3.10

Lid 1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:

- a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
- b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
- c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Houtopstanden

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde "houtopstanden").

Het verbod op het geheel of gedeeltelijk vellen van houtopstanden is niet van toepassing op:

- Houtopstanden binnen de grenzen van de bebouwde kom;
- Houtopstanden op erven of in tuinen;
- Fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- Naaldbomen, bedoeld om te dienen als kerstbomen, niet ouder dan 20 jaar;
- Kweekgoed;
- Uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen, beplantingen langs watergangen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- Dunnen van een houtopstand;
- Uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die bedoeld zijn voor de productie van houtige biomassa welke ten minste eens per tien jaar worden geoogst. En bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid als aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan 2 meter en aangelegd na 1 januari 2013.

De herplantplicht van houtopstanden geldt niet voor maatregelen ten behoeve van natuurontwikkelingen (in het kader van het halen van instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden en opgelegde mitigatie of compensatie in het kader van vergunningen of ontheffingen) en het creëren of onderhouden van brandgangen.

Provincies kunnen vrijstellingsregels of nadere regels voor een ontheffing voor herplantplicht opstellen.

Rode lijsten

Op Rode lijsten staan soorten die worden bedreigd in hun voortbestaan. In Nederland is inmiddels voor negen soortgroepen een Rode lijst gepubliceerd in de Staatscourant:

- vogels;
- dagvlinders;
- zoogdieren;
- reptielen en amfibieën;
- paddenstoelen;
- libellen;
- krekels en sprinkhanen;
- korstmossen;
- zoetwatervissen.

De Rode lijsten komen voort uit het Verdrag van Bern. Dit verdrag vraagt bijzondere aandacht voor soorten die met uitsterven worden bedreigd en kwetsbaar zijn. Rode Lijst soorten genieten geen wettelijke bescherming.

Provinciale en gemeentelijke overheden en terreinbeherende instanties worden geacht rekening te houden met de Rode lijsten bij het uitvoeren van beheer en het formuleren van beleid.

Bijlage

2. Foto's projectgebied

